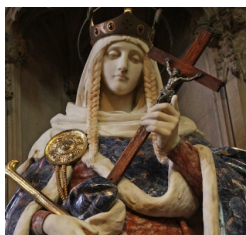

Svätá Margaréta Škótska

6. júna 2021 ✚ Svätec týždňa

Svätá Margaréta pochádzala z kráľovskej rodiny. Jej otec bol Eduard Etheling, syn Eduarda III., anglického kráľa; jej matku, ktorá pochádzala z cisárskeho rodu, si Eduard vo svojom vyhnanstve vzal za manželku, keď sa dlhší čas zdržiaval v Uhorsku a ktorá bola i v pokrvnenstve s

uhorským kráľom sv. Štefanom. Narodila sa roku 1046 a bola starostlivo vychovávaná v kresťanskom náboženstve. Roku 1054 prišla Margaréta, ako malé nábožné dievča, do Anglicka.

Po smrti svojich rodičov musela utekať so svojím bratom Edgarom cez more, aby ušla prenasledovaniu kráľa anglického Viliama. Na úteku bola ich loď zahnaná morskou búrkou na breh Škótska a kráľ Malcolm III. ich pohostinne prijal. Na dvore svojho ochrancu žila len modlitbe a podporovaniu chudobných a prenasledovaných. Jej šľachetné mravy, dobré srdce a krásna postava zaujali Malcolma natoľko, že ju požiadal o ruku. Margaréta sa modlila skrúšene k Bohu a po dobrom rozvážení privolila. Roku 1070 prijala ako Malcolmova manželka korunu Škótska. Dvadsaťštyriročná krásna kráľovná sa stránila hlučných radovánok a všemožne sa usilovala, aby sa pri dvore a u všetkých poddaných rozmáhala bohabojnosť, láska ku modlitbe a každá ušľachtilosť a cnosť.

Kráľ Malcolm, jej manžel, mal síce dobré srdce a bol ku cnostiam náchylný; no bol prchlivý a surový. Cnostná manželka svojou hlbokou pokorou, povolnosťou, tichosťou, úctivosťou a láskavosťou opanovala srdce jeho tak, že si kresťanskú vieru úprimne zamiloval, svoje myšlienky, slová a skutky podľa nej riadil a stal sa v Škótsku najšľachetnejším, najspravodlivejším a najobľúbenejším panovníkom. Manželkinu múdrosť a nábožnosť si tak vážil, že jej zveril starosť o kráľovský dvor; i radieval sa s ňou o záležitostiach krajiny. Podporoval ju pri všetkých skutkoch lásky k blížnym. Theodorich, jej spovedný otec a životopisec, hovorí: „*Učil sa od nej celú noc tráviť na modlitbách. Niečo podivuhodného je, vidieť nábožnosť tohto panovníka; mal ducha skrúšenej kajúcnosti a dar slz, v miere u niekdajšieho svetáka neobyčajnej. Kráľovná oduševnila ho ku skutkom spravodlivosti, milosrdenstva a každej cnosti.*“

Sv. Margaréta bola presvedčená, že len náboženstvo robí poddaných vernými, dobrými a poctivými a že ľud podľa príkladu dvora a vznešených osôb sa riadi a spravuje: preto dbala starostlivo o to, aby bol každý na dvore mravný. Svoje dvorné dámy držala prísne a každú odstránila, ktorá len málo prestúpila mravopočestnosť. Ona im bola vzorom, príkladom a kto na ňu pozrel, nemohol na nič neslušného pomyslieť. Pracovala s nimi neprestajne: dvorné dámy s ňou zhotovovali cirkevné rúcha alebo odevy pre chudobných, ktoré štedro rozdávali.

Príkazy cirkevné, pôsty a jednoduchosť museli zachovávať prísne všetci, ktorí žili pri dvore. V reči bola opatrná. Hovorila málo a to vždy múdro. V radoosti ju nikto nevidel rozpustilú, v žiali nikdy malomyselnú.

Spávala málo a modlievala sa v noci, keď jej to práce a povinnosti vo dne nedovoľovali. Nikdy sa nenajedla do sýtosti. Zachovávala po celý adventný čas pôst, v štyridsať dennom pôste požívala len vodu a chlieb. Chodievala často k svätej spovedi a sv. prijímaniu. Napriek tomu, že bola bohatá, bola chudobnou duchom, pokornou a poníženou. Kto ju videl počúvať slovo Božie a pod sv. omšou v modlitbe slzy roniť, uznal, že svetu odumrela.

Bohabojná kráľovná porodila šesť synov a dve dcéry. Sama ich vyučovala vo svätom náboženstve. K učiteľom a vychovávateľom svojich dietok prizerala sa často starostlivo. Bola presvedčená, že zvlášť bohabojná matka je prameňom, z ktorého Božia milosť na dietky sa vylieva. Často vodievala dietky svoje k obrazu ukrižovaného Spasiteľa a hovorievala so svätou vážnosťou: *«Bojte sa, dietky moje, bojte sa Pána; lebo tým, ktorí sa Ho boja, nič nebude chýbať, a keď Ho budete milovať, nuž vám, ktoré v srdci svojom nosím, popraje tu na zemi požehnanie a niekedy so svätými večné blahoslavenstvo.»* Toto horlivé napomínanie a jej skrušenú modlitbu, ktorú dňom a nocou so slzami za svoje deti k Bohu zasielala, vyslyšal Boh dobrotivý; lebo deti zdarné vychovala.

Jedna z dcér: Matilda, neskôr anglická kráľovná, a jeden zo synov: Dávid, kráľ škótsky, ctia sa vo svätej Cirkvi ako svätí. Sv. Margaréta považovala krajinu Škótsko za jednu rodinu, seba za jej matku. Preto sa všemožne starala o duše sebe zvereného národa a o jeho večné spasenie a zemský blahobyť. Nešetrila ani svoje drahocenné okrasy, ba ani svoj odev, keď išlo o pomoc chudobným. Niekedy vydala všetky svoje peniaze, i prosievala svojho kráľovského manžela o pomoc.

Keď vyšla z paláca, obstáli ju vdovy, siroty a chudobní ako spoločnú matku. Nikdy od nej neodchádzal žiaden ubiedený bez pomoci a bez potešenia. Radšej sa odriekla každého pohodlia, len keď mohla slzy z tváří chudobných a nešťastných zotierať. Keď prišla z kostola do svojho paláca, našla obyčajne chodby plné chudobných, ktorým peniaze, odev a iné potrebné veci rozdávala. Denne nachovala vo svojich izbách mnoho, často 100, ba i 300 chudobných, ktorých sama obsluhovala a nohy im umývala. Nikdy si nesadla k jedlu prv, kým svojich deväťsto sirôt, ktoré v paláci vydržovala, nenasýtila, medzi ktorými najmenším svojou vlastnou lyžicou do ústočiek pokrm kládla. I nemocnice navštevovala, ako milujúca matka starala sa o nemocných, vyslobodzovala z väzenia nešťastných dlžníkov, a dopomáhala schudobneným rodinám k majetku.

Táto bezhraničná útrpnosť oproti chudobným a nešťastným, toto neunavené namáhanie smerujúce k oblaženiu a večnému spaseniu blížnych, tieto veľké cnosti, ktorými sv. Margaréta bola ozdobená – boli ovocím Božej milosti a jej ustavičnej pobožnosti, skrze ktorú v neprestajnom spojení so Spasiteľom žila. V noci spávala len tri alebo štyri hodiny. O polnoci bývala pri sv. omši vo svojej kaplnke prítomná. Keď vstala, ponáhľala sa zase do kaplnky. V kostole s nikým ani slovíčka neprehovorila. Keď rozprávala o nevysloviteľných rozkošiach večného blahoslavenstva, bolo jej vnútorné pohnutie také veľké, že sa nemohla slz zdržať, ktoré tiekli z jej očí.

Tak žila svätá Margaréta až do svojho 46. roku, v ktorom ju Boh ťažkou nemocou navštívil, tá šesť mesiacov trvala. Svätá kráľovná znášala bolesti svoje s nevýslovnou trepezlivosťou. Nikdy nebolo počuť sťažovanie sa z jej úst. A jej modlitba bývala: *«Pane Ježišu Kriste, ktorý si daroval svetu život svojou smrťou, vyslobod' ma od všetkého zlého!»* Keď cítila blížiť sa svoju poslednú hodinu, vyspovedala sa z hriechov celého svojho života, prijala sv. sviatosti umierajúcich, držala v rukách umučenie Pána, a syn doniesol jej tú

smutnú novinu, že jej kráľovský manžel Malcolm a najstarší syn pri obliehaní zámku Alnwich boli úkladne zavraždení. Zobrala svoje posledné sily a modlila sa hlasno:

«Ďakujem Ti, najmilosrdnejší Bože, že si mi v poslednej mojej hodinke ešte toto trápenie poslal, aby si ma od škvrn hriechov očistil.» Keď sa lúčila so svojím spovedným otcom Theodorichom, riekla: *«Žite s Bohom. Nezadlho zmiznem z tejto zeme, a i vy ma budete skoro nasledovať. Dve milosti sú, ktoré od vás žiadam: jedna je, aby ste, kým žiť budete, na mňa pri sv. omši a vo svojich modlitbách pamätali; – druhá je, aby ste moje deti opatrovali a učili, ako sa majú Boha báť a milovať Ho. Sľúbte mi pred jediným svedkom našich slov, že moju prosbu vyplníte!»*

I tíško usnula v Pánu v 47. roku veku svojho, dňa 16. novembra 1093. Pápež Innocent IV. vriadil ju roku 1251 medzi svätých a pápež Innocent XII. ustanovil sláviť jej pamiatku na deň 10. júna. Sv. Margaréta sa vyobrazuje v kráľovskom rúchu, s korunou na hlave, ako odieva chudobných, ktorí okolo nej stoja.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/svata-margareta-skotska-kralovna/>